

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/159/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414205051
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414205051.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Malíkovej a členov senátu JUDr. Romana Tichého a JUDr. Adriany Gallovej v právnej veci navrhovateľa: MUDr. T. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. A., X. XXXX/X, právne zastúpeného Mgr. Martinom Černákom, advokátom, so sídlom v B., I.. X, proti odporcovi: Oravská stavebná spoločnosť, s. r. o., „v likvidácii“, so sídlom Vyšnokubínska 10/151, Vyšný Kubín, IČO: 47 000 155, právne zastúpenému Mgr. Zlatou Hunčagovou, advokátkou, so sídlom v L. A., J. XXXX/XX, v konaní o zaplatenie 3.400,- eur s príslušenstvom a o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,- eur, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 6C/152/2014-61 zo dňa 2. marca 2015, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým súd uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku III. o trovách konania, m e n í tak, že návrh, aby súd odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur, z a m i e t a .

O trovách prvostupňového a odvolacieho konania r o z h o d n e okresný súd.

Vo zvyšku s a rozsudku okresného súdu n e d o t ý k a .

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd I. uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku, II. vo zvyšnej časti návrh zamietol, III. rozhodnutie o trovách konania si vyhradil do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Z pohľadu požiadaviek zákona č. 250/2007 Z. z. uvedených v ust. § 18 treba skonštatovať, že vykonaným dokazovaním nebolo preukázané splnenie povinnosti odporcom po uplatnení reklamácie poučiť navrhovateľa o jeho právach podľa Občianskeho zákonníka a povinnosti určiť na základe rozhodnutia spotrebiteľa, ktoré z týchto práv uplatňuje, spôsob vybavenia reklamácie podľa § 2 písm. m) v lehotách uvedených v § 18 ods. 4 zákona. Pokiaľ navrhovateľ namietal, že odporca mu nevydal potvrdenie o reklamácií podľa § 18 ods. 8 zákona, podľa názoru súdu potvrdením o reklamácií sú emailové odpovede odporcu.

Nesplnenie poučovacej povinnosti a povinnosti určiť spôsob vybavenia reklamácie malo nepochybne negatívny dopad na navrhovateľa v tom smere, že tento sa nemohol vo veci riadne orientovať tak, aby vedel, čo môže od odporcu v súvislosti s uplatnenou reklamáciou dôvodne žiadať. Keby si odporca svoje povinnosti riadne splnil, navrhovateľ by nebol v právnej neistote po takú dobu, akú bol. Vzhľadom

na uvedené, súd uznal za dôvodné priznať navrhovateľovi primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., nie však v žiadanej výške 500,- eur, ale vzhľadom na význam porušených povinností vo výške 200,- eur (100,- eur za každú z porušených povinností). V presahujúcej časti, t. j. čo do sumy 300,- eur, súd návrh ako nedôvodný zamietol.

Pokiaľ ide o návrh na zaplatenie sumy 3.400,- eur titulom vrátenia zaplatenej ceny diela v dôsledku zrušenia zmluvy na základe odstúpenia od nej, odstúpenie navrhovateľ preukázateľne vykonal dvakrát. Ak odporca namietal, že ide o neurčité právne úkony, súd sa s touto jeho argumentáciou nestotožnil. V odstúpení zo dňa 23.09.2014 je dostatočne určitým spôsobom vymedzené, že ide o odstúpenie od zmluvy na solárny systém, ktorého montáž vykonal odporca na pozemku navrhovateľa v apríli 2014 a zmluvný vzťah je identifikovaný aj kúpnu cenou v sume 3.400,- eur, ktorá sa v odstúpení žiada vrátiť. Okrem toho z vykonaného dokazovania nevyplýva, že by medzi účastníkmi konania bol aj nejaký iný zmluvný vzťah než ten, z ktorého nároky sú predmetom tohto konania. Účinky odstúpenia podľa názoru súdu treba spájať s v poradí prvým odstúpením zo dňa 23.09.2014, ktoré bolo odporcovi nepochybne doručené, keďže ho prostredníctvom svojej zástupkyne doručil do spisu. Okamih doručenia vykonaným dokazovaním zistený nebol. V danej veci je to však nerozhodné, a to z nasledovného dôvodu.

Účinky odstúpenia od zmluvy sú upravené v § 48 ods. 2 Občianskeho zákonníka a povinnosti z toho vznikajúce zmluvným stranám sú upravené v § 457 Občianskeho zákonníka, stanovujúceho spôsob vzájomného vyporiadania účastníkov, okrem iného, aj v prípade zrušenia zmluvy odstúpením od nej. Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Keďže dôsledkom odstúpenia od zmluvy je zrušenie zmluvy a to s účinkami ex tunc, ak nie je účastníkmi dohodnuté alebo právnym predpisom inak ustanovené, v takom prípade vzniká vzájomná povinnosť jednej zmluvnej strany vrátiť tej druhej všetko, čo podľa zmluvy dostala. Vyššie citované ustanovenie § 457 Občianskeho zákonníka teda upravuje dôsledky vyplývajúce z bezdôvodného obohatenia pre prípad, kde jeho vznik mal pôvod v občianskoprávnej zmluve, či už neplatnej alebo zrušenej, keďže jednou zo skutkových podstát bezdôvodného obohatenia, uvedenej v § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, je aj plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Ukladá zmluvným stranám takej zmluvy vzájomnú reštitučnú povinnosť, sledujúcu obnovenie predchádzajúceho stavu.

Žiaden z účastníkov sa nemôže domáhať vrátenia poskytnutého plnenia bez toho, aby sám vrátil plnenie, ktoré prijal. Tejto zákonnej konštrukcii musí zodpovedať tak žalobný petit, ako aj výrok rozsudku, ktorým súd žalobe vyhovie. Vzájomná súvislosť plnení oboch účastníkov musí byť uvedená už v žalobnom návrhu samotnom, nakoľko práva a povinnosti oboch účastníkov odplatnej zmluvy sú vzájomne podmienené, teda aj nároky na vrátenie už prijatých plnení v prípade či už neplatnej alebo zrušenej zmluvy, sú vzájomne podmienené. Táto vzájomnosť musí byť rešpektovaná aj pri prípadnom nútenom výkone rozhodnutia.

Medzi účastníkmi bolo nesporné, že zo strany navrhovateľa došlo vo vzťahu k odporcovi k plneniu - zaplateniu ceny diela a zo strany odporcu došlo vo vzťahu k navrhovateľovi taktiež k plneniu - dodaniu a montáži solárneho systému. Uvedený solárny systém sa podľa výpovede navrhovateľa stále nachádza tam, kde bol odporcom odovzdaný. Súd je toho názoru, že jeho vrátenie je, ak nie úplne, tak v prevažnej časti, možné, pričom súd pri tomto názore vychádza aj z toho, čo navrhovateľ uviedol v odstúpení od zmluvy, a to, že odporca si má prevziať nefunkčný solárny systém.

Žalobný návrh navrhovateľa v súdenom prípade - jeho petit, ktorým je súd viazaný, nerešpektuje, prípadne opomína nutnú obojstrannú reštitúciu upravenú v ust. § 457 Občianskeho zákonníka, a to napriek nespornej skutočnosti, že na podklade predmetnej zmluvy došlo k obojstrannému plneniu, keďže návrhom navrhovateľom požaduje vrátenie zaplatenej ceny bez vyjadrenia jeho súčasnej povinnosti vrátiť to plnenie, ktoré sám na podklade uzavretej zmluvy od odporcu prijal.

Nerešpektovanie vzájomnej podmienenosti plnení účastníkov v žalobnom návrhu, je dôvodom, pre ktorý súd musel žalobný návrh v časti o zaplatenie sumy 3.400,- eur zamietnuť v celom rozsahu.

Rozhodnutie o trovách konania si súd vyhradil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej s poukazom na ust. § 151 ods. 3 O. s. p. v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p., vzhľadom na kumuláciu návrhov a najmä z dôvodu, že súdu nebolo doposiaľ doručené vyčíslenie trov konania od žiadneho z účastníkov konania, pričom lehota na vyčíslenie trov konania uvedená v ust. § 151 ods. 1 O. s. p. im ešte neuplynula, keďže táto začína plynúť až od vyhlásenia rozhodnutia.

Voči citovanému rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie odporca, a to voči výroku I., ktorým ho súd zaviazal zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 200,- eur. Rozsudok okresného súdu v tomto výroku považuje za nesprávny, pretože konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. S dôvodmi rozsudku vo vzťahu k tomuto výroku odporca nesúhlasí. Nesplnenie poučovacej povinnosti odporcu voči navrhovateľovi nebolo v konaní preukázané, naopak, z výpovede odporcu na pojednávaní vyplynulo, že navrhovateľ ho o jeho právach poučil, pričom konkrétne práva na pojednávaní aj vymenoval (finančná náhrada za chybný prvok, výmena, zamietnutie reklamácie), čo vyplýva zo strany 10 zápisnice o pojednávaní zo dňa 09.02.2015. Pokiaľ navrhovateľ uvádzal, že o tom, aké má spotrebiteľ pri reklamácií práva, poučený nebol, odporca poukazuje na tú skutočnosť, že rovnako sa navrhovateľ vyjadril, že nedostal potvrdenie o prijatí reklamácie (strana 6 zápisnice o pojednávaní zo dňa 09.02.2015), pričom z vykonaného dokazovania vyplýva, že tieto potvrdenia zasielal odporca navrhovateľovi e-mailom. Výpoveď navrhovateľa preto nepovažuje za vierohodnú, dôkazné bremeno je na strane navrhovateľa. Dodáva, že zákon v žiadnom svojom ustanovení nevyžaduje písomnú formu poučenia. Čo sa týka druhého vytýkaného porušenia povinnosti, neurčenie spôsobu vybavenia reklamácie v konaní, poukazovali na to, že navrhovateľ nikdy konkrétny nárok neurčil, a to ani prostredníctvom svojho právneho zástupcu. Uvedené svedčí o tom, že konkrétny nárok navrhovateľ neuplatnil, a to ani prostredníctvom právneho zástupcu, na základe čoho je zrejmé, že odporca nemohol určiť spôsob vybavenia reklamácie. Poukazuje na ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa. Odporca zastáva názor, že zo strany navrhovateľa nedošlo k splneniu prvého predpokladu citovaného zákonného ustanovenia, a síce bolo potrebné, aby svoje porušené právo uplatnil na súde a v tomto konaní musel byť aj úspešný, k čomu však nedošlo. Súd prvého stupňa sa v odôvodnení rozsudku s touto skutočnosťou nijakým spôsobom nevysporiadal. Navrhovateľ v konaní nepreukázal ani nevysvetlil, v čom má primeranosť finančného zadostučinenia spočívať. Musia byť zohľadnené všetky okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad, teda, či v tomto prípade navrhovateľ utrpel nejakú morálnu alebo inú ujmu, prípadne v akom rozsahu. Zdôvodnenie súdu prvého stupňa, že vytýkané nesplnenie povinnosti odporcu malo na navrhovateľa nepochybne ten dopad, že sa nevedel vo veci riadne orientovať a nevedel, čo môže od odporcu dôvodne žiadať, je podľa názoru odporcu nad rámec vykonaného dokazovania, s čím nesúhlasí. Žiada, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zmenil vo výroku I. tak, že návrh navrhovateľa na priznanie finančného zadostučinenia zamietne. Pre prípad úspechu odporca žiada priznať náhradu trov konania.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu žiada rozsudok v napadnutej časti potvrdiť a odporcu zaviazat' k náhrade trov odvolacieho konania. Na základe vykonaného dokazovania nebolo v konaní preukázané splnenie povinnosti odporcu poučiť navrhovateľa po uplatnení reklamácie o jeho právach podľa Občianskeho zákonníka, ako aj o povinnosti odporcu určiť na základe rozhodnutia spotrebiteľa spôsob vybavenia reklamácie v lehotách podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. Nesplnenie poučovacej povinnosti a povinnosti určiť spôsob vybavenia reklamácie malo nepochybne negatívny dopad na navrhovateľa spočívajúci v jeho právnej neistote. Na základe vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa bolo nepochybne preukázané, že odporca si svoje povinnosti podľa § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. nesplnil riadne. Navrhovateľ vo svojej výpovedi v konaní pred súdom uviedol, že ho odporca nijakým spôsobom o jeho právach nepoučil (strana 6 zápisnice z pojednávania zo dňa 09.02.2015). Na otázku právneho zástupcu navrhovateľa odporca uviedol, že poučil navrhovateľa o jeho právach, a to tak, že buď môže dostať finančnú náhradu za chybný prvok alebo výmenu prístroja, alebo môže byť reklamácia zamietnutá (strana 10 zápisnice z pojednávania zo dňa 09.02.2015). Ak by bola aj pripustená možnosť, ktorú navrhovateľ vylučuje, že informáciu v uvedenom rozsahu odporca

navrhovateľovi naozaj poskytol, za žiadnych okolností ju nemožno považovať za riadne poučenie. Odporca nevedel a dodnes ani nevie posúdiť povahu vzniknutej vady. Bolo jeho povinnosťou poučiť navrhovateľa o jeho alternatívnych právach, tak v prípade odstrániteľnej, ako aj neodstrániteľnej vady, čo vo vyššie uvedenej informácii odporcu úplne absentuje. Odporca nepoučil navrhovateľa o tom, že jedným z jeho práv, ak ide o odstrániteľnú vadu, je povinnosť odporcu takú vadu riadne, bezplatne a bez zbytočného odkladu odstrániť. Odporca nepoučil navrhovateľa ani o jeho práve odstúpenia od zmluvy v prípade vady brániacej v riadnom užívaní veci. O tom, že odporca navrhovateľa o jeho práve odstúpiť od zmluvy nepoučil, svedčí aj tá skutočnosť, že navrhovateľ toto právo realizoval po tom, čo ho s touto možnosťou oboznámil jeho právny zástupca. Odporcom zmienené právo finančnej náhrady za chybný výrobok dotknuté ustanovenia neupravujú a zamietnutie reklamácie nie je právom spotrebiteľa vyplývajúcim zo zodpovednosti za vady. I napriek tomu, že navrhovateľ od začiatku a opakovane písomne, telefonicky, prostredníctvom krátkych textových správ uplatňoval u odporcu konkrétne právo vyplývajúce zo zodpovednosti za vady, a to odstránenie vady - opravu, odporca nielenže neurčil spôsob vybavenia reklamácie, ako to vo svojom rozhodnutí správne vyhodnotil okresný súd, ale navyše reklamáciu ani zákonným spôsobom a v stanovenej lehote nevybavil. Na iné skutočnosti a dôkazy spochybňujúce predmetný nárok navrhovateľa odporca v konaní nepoukázal. Navrhovateľ v konaní jednoznačne preukázal, že jeho konkrétne práva ustanovené Zákomom o ochrane spotrebiteľa boli porušené v dôsledku nečinnosti odporcu, čím mu v súlade s § 3 ods. 5 uvedeného zákona vznikol nárok na primerané finančné zadosťučinenie priznané napadnutou časťou rozhodnutia.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) postupom v zmysle ust. § 156 ods. 3 O. s. p. rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku I. o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur a vo výroku III. o trovách konania zmenil v zmysle ust. § 220 O. s. p. .

Okresný súd v dostatočnom rozsahu a správne zistil skutkový stav veci, z ktorého krajský súd vychádza. Rozhodnutie okresného súdu je však založené na nesprávnom právnom posúdení veci.

Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva, keď súd aplikuje na súdenú vec nesprávnu právnu normu alebo síce aplikuje správnu právnu normu, ale nesprávne ju interpretuje alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodí nesprávne právne závery.

Odvolanie odporcu je dôvodné, pokiaľ namieta, že zo strany navrhovateľa nedošlo k splneniu prvého predpokladu zákonného ust. § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa a síce bolo potrebné, aby svoje porušené právo spotrebiteľ uplatnil na súde a v tomto konaní musel byť aj úspešný, k čomu však nedošlo.

V zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Z hypotézy citovanej právnej normy v časti, v ktorej priznáva spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom (zákomom č. 250/2007 Z. z.) a osobitnými predpismi zodpovedá, jednoznačne vyplýva podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanoveného zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi spotrebiteľom.

Navrhovateľ v postavení spotrebiteľa sa podaným návrhom domáhal voči odporcovi práva na zaplatenie sumy 3.400,- eur s príslušenstvom z titulu vrátenia ceny poskytnutých tovarov a služieb z dôvodu odstúpenia od zmluvy uzatvorenej medzi účastníkmi pre neodstránenie väd diela.

V súdnej veci navrhovateľ v pozícii spotrebiteľa pri uplatnení svojho nároku úspešný nebol. Je irelevantné, aké príčiny viedli prvostupňový súd k zamietnutiu nároku, úspešnosť navrhovateľa však v danom prípade konštatovať nemožno.

Účelom a zmyslom citovaného ustanovenia je odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a v tomto konaní bol úspešný. Nepostačuje však, že dodávateľ porušil svoje povinnosti (čo v danom prípade okresný súd konštatoval). Z hypotézy citovanej právnej normy jednoznačne vyplýva, že spotrebiteľ musí byť pri uplatnení tohto práva úspešný. Iba za tohto predpokladu mu vznikne právo na priznanie finančného zadosťučinenia.

Z dôvodu neúspechu spotrebiteľa pri uplatnení svojho práva, keď jeho nárok vo veci samej uplatnený žalobou bol právoplatne zamietnutý, nemožno navrhovateľovi (spotrebiteľovi) v zmysle vyššie citovaného ustanovenia právo na finančné zadosťučinenie priznať.

Z uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh, aby odporca bol zaviazaný zaplatiť navrhovateľovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 200,- eur, zamietol.

Rozhodnutie odvolacieho súdu sa nedotýka odvolaním nenapadnutého výroku II. rozsudku, ktorým súd vo zvyšnej časti návrh zamietol.

V zmysle ust. § 224 ods. 4 O. s. p. o trovách konania pred prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom rozhodne okresný súd.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.